

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۵ / ۳ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید. ۱- پا به رکاب گذاشتیم. ۲- جامه‌ی زنده پوشید. ۳- باز رفتیم توی نخ گل‌دسته‌ها. ۴- با شمشیر آخته به سوی میدان نبرد می‌رفت. ۵- از خطر زوال در دوران مسلمانی ایرانیان مصون داشت. ۶- دست هوا به رشته‌ی جان بر، گره زده‌ست ۷- آن گاه لاف زدی که فلان را من فرو گرفتم. ۸- تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند و فِراخ تر بتوانند زیست. ۹- به قهر یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت. ۱۰- خاک سیاه بر سر او کز دم تو تازه نشد یا همگی رنگ شود یا همه آوازه شود ۱۱- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
ب	لغت معنی لغات و ترکیب‌های مشخص شده را بنویسید. ۱۲- شما که پرده‌ها از صورت شاه شهید ساخته‌اید، یکی هم از این شاه زنده بسازید. ۱۳- عصاره‌ی تاکی به قدرت او شهید فایق شده. ۱۴- گویی دوباره روحش به کالبدش برگشته است. ۱۵- وزر و وبال این به چه کار آید؟ ۱۶- می‌ترسم اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی. ۱۷- باز زین و برگ را بر گرده‌ی کهرها و گرنده‌ها نهادند. ۱۸- از هرکران بانگ رحیل آید به گوشم بانگ از جرس برخاست وای من خموشم ۱۹- چون که موسی این عتاب از حق شنید در بیابان در پی چوپان دوید	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	خودآزمایی ۲۰- چرا شخصیت اصلی داستان گاو، ماجرای ساختگی فرار گاو را باور نمی‌کند؟ (ذکر یک مورد) ۲۱- معادل امروزی «گران» در بیت زیر چیست؟ «ز نیروی اسپان و زخم سران شکسته شد آن تیغ‌های گران» ۲۲- زیبایی شروع داستان «گل‌دسته‌ها و فلک» در چیست؟ ۲۳- پیام داستان «زاغ و کبک» با کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟ ۲۴- کدام کلمه در این بیت مولانا ایهام دارد؟ «راز، نهان دار و خمّش ور خمشی تلخ بود آن چه جگرسوزه بود باز جگرسازه شود»	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»		

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۵		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۹۰	

ردیف	سوالات	نمره
	۲۵- شاعر در بیت زیر چه عاملی را شرط دستیابی به کیمیای عشق می داند؟ «جان گدازی اگر به آتش عشق عشق را کیمیای جان بینی» ۲۶- هدف بیهقی از آوردن حکایت‌های مناسب در خلال حوادث چیست؟ (دو مورد) ۲۷- با توجه به بیت «بشکن دل بی‌نوای ما را ای عشق / این ساز، شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است» چرا شاعر دل‌های شکسته را خوش‌آهنگ‌تر می داند؟ ۲۸- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یک ویژگی این قالب را بنویسید. «جهان، قرآن مضمون است / و آیه‌ها در آن / به جای آن که بنشینند، ایستاده‌اند / درخت یک مفهوم است. ...»	۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
ت	دانش‌های ادبی ۲۹- در بیت «زاعی از آن جا که فراغی گزید / رخت خود از باغ به راغی کشید» کدام آرایه‌ی ادبی وجود ندارد؟ الف) جناس تام ب) جناس ناقص پ) کنایه ت) واج‌آرایی ۳۰- در بیت زیر یک آرایه ادبی بیابید. «اگر چه تلخ باشد فرقت یار در او شیرین بود امید دیدار» ۳۱- داستان «گل‌دسته‌ها و فلک» برگرفته از کدام اثر جلال آل احمد است؟ ۳۲- عطار در کدام کتاب به هفت مرحله‌ی عرفان اشاره دارد؟ ۳۳- «دعوت به نیکی» در داستان سه پرسش تولستوی، بیانگر کدام یک از عناصر داستان است؟ ۳۴- با توجه به شعر زیر از تاگور «فانوس» نماد چیست؟ «آنان که فانوسشان را / بر پشت می‌برند، / سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد!» ۳۵- با توجه به متن زیر از درس «خون خورشید» زاویه دید یا راوی داستان را بنویسید. «دستی به موهای پرپشت و سفید صورتش کشید؛ اندکی دیدگان خود را مالید و ابروانش را کنار زد و در چشمان یک‌یک دقیق شد ...» ۳۶- نویسنده‌ی فیلم‌نامه‌ی «گاو» کیست؟ ۳۷- کلیله و دمنه مشتمل بر حکمت‌ها و معارف بشری است که به زبان ..... و در قالب ..... بیان می‌شود. ۳۸- مشهورترین اثر هر یک از نویسندگان زیر را بنویسید. الف) محمد بهمن بیگی ب) علی محمد افغانی	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
ث	درک مطلب ۳۹- در بیت زیر «شاخ زمره» بیانگر چه رنگی است؟ «شقایق بر یکی پای ایستاده چو بر شاخ زمره، جام باده» ۴۰- «آینه» در عبارت زیر از درس شب‌نم عشق استعاره از چیست؟ «صبر کنید تا من بر این مشت خاک دست‌کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون ببینید.» ۴۱- در عبارت «کمال‌الملک - هر سه مورد، امتیاز مخصوصی است که سلطنت به اهل هنر می‌دهد. نشان حبس و تبعید را در سینه دارم. با حکم اعدام، دیگر سرافرازمان می‌فرمایند. گر چه این پیر، برحق، دل کسب این منصب را دارد.» منظور از «منصب» چیست؟ ۴۲- مفهوم کنایه‌ی به کار رفته در عبارت «ما سرمون هم از پشت چشم داره» چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵
	«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»	

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۵		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۹۰	

ردیف	سوالات	نمره
	۴۳- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. «ز نیرنگ زالی بدین سان دُرُست ... کمان را به زه کرد و آن تیر گز الف) مصرع دوم بیت اول بیانگر چه مفهومی است؟ ب) «آب رز دادن به پیکان» به چه کاری اشاره دارد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
	۴۴- با توجه به شعر زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «صبح، دو مرغ رها / بی صدا / صحن دو چشمان تو را ترک کرد / شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پر کشید.» الف) منظور از «دو مرغ رها» چیست؟ ب) «بال به بال» چه مفهومی دارد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
	۴۵- با توجه به عبارت زیر از درس نوروز منظور از «فرزند و مادر» چیست؟ «هر سال این فرزند فراموشکار که، سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته‌های پیچیده‌ی خود، مادر خویش را از یاد می‌برد، با یادآوری‌های وسوسه‌آمیز نوروز، به دامن وی باز می‌گردد ...»	۰/۵
	۴۶- منظور بیهقی از ایستاده نشان دادن پیکان در صحنه‌ی بر دار کردن حسنک چیست؟ «پیکان - که «آنان را ایستانیده بودند که از بغداد آمده‌اند!»	۰/۵
	۴۷- با توجه به ابیات زیر از شعر «هجرت» به سؤال‌ها پاسخ دهید. «دیدم، شبان خفته را تبار دیدم مردی صفای صحبت آینه دیده ... مردی تذرو کشته را پرواز داده الف) منظور از «تبار» چیست؟ ب) «شوکت دیرینه» اشاره به چه مفهومی دارد؟ پ) «تذرو» استعاره از چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ج	حفظ شعر ۴۸- چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی ۴۹- بگذاشتند ما را در دیده آب ..... ۵۰- این همه شهد و شکر کز سخنم می‌ریزد ۵۱- چنندت کنم حکایت، ..... این قدر کفایت ۵۲- آن که گویند که بر آب نهاده‌ست جهان ۵۳- بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
	«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»	جمع نمره ۲۰